Ankenævnet for Forsikring

Den 15. februar 2017 blev i sag nr. 89231:

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx
xxxxxxxxxxxxxxxx
xxxxxxxxxxxxxxx

mod

Tryg Forsikring A/S
Klausdalsbrovej 601
2750 Ballerup

afsagt

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren har villaforsikring i Tryg Forsikring A/S. Han klager over, at selskabet har afvist at yde forsikringsdækning for en anmeldt stormskade på to læmure sket under stormen Bodil den 5/12 2013.

Selskabet har afvist dækning med henvisning til, at klageren ikke har bevist, at skaden på læmurene skyldes storm.

Hus og carport er opført i 1973. De to læmure er parallelle og danner bl.a. sider i carporten, der som tag har en bjælkekonstruktion med tagpap.

Den ene af læmurene ("muren mod vest", "muren til højre") er udført i forlængelse af husets ene gavl. Klageren har tidligere fået fritskåret muren fra huset med indlæggelse af lodret elastisk fuge, og der blev etableret en jernstolpe i læmurens hulrum med fastgørelse i læmurens fundament.

Klageren har i brev af 31/3 2016 til nævnet bl.a. anført følgende, idet klagerens brev tillige indeholder en del fotos:

> "Her er min vurdering af sagen, den samme vurdering har murerfirmaet fra …, som har vurderet sagen.
> …
> Stormen Bodil fra December 2013 skubber vores carport mure ca. 5 cm.

Vi købte huset i 1999, i tilstandsrapporten fremgår det, at muren ved huset 'svajer' sådan er muren bygget og det fremgår af rapporten at muren er stabil.

I 2000 vælger jeg at få en murer til at skære murene fra huset samt at indsætte metal stolper i murerne, samt skifte toppen på murerne.
…
Her ses min garage.

Muren til højre er den der er skåret fra huset, og den som svagt svajede iht. tilstandsrapporten, men fundet stabil. Muren til venstre har ingen bemærkninger iht. tilstandsrapporten, men denne er skubbet, da muren til højre har flyttet sig. Der sidder nogle kæmpe bjælker imellem de to mure. Muren til venstre vender direkte mod øst mens muren til højre vender mod vest.
…
Dette billede er taget af muren til 'højre' men indefra. Her ses tydelig, at muren har givet efter. (Muren vender direkte mod vest). (Her kan tydelig ses, at husets mur og carport muren er skåret fra hinanden).
…
Dette billede er også af muren til 'højre' taget omme fra carport siden. Her ses også tydelig at muren har givet efter. Fugen er placeret mellem husets mur og carportens mur.
…
Igen muren til 'højre', hvor man tydelig kan se at muren har flyttet sig, denne fuge havde selvfølgelig samme bredde hele vejen over efter de blev lagt op i 2000.
…
Muren til 'venstre', hvor disse brædder fra begyndelsen selvfølgelig var placeret tættere på muren. Muren er blevet skubbet og derfor er dette gab opstået."

I brev af 17/5 2016 fra selskabet til nævnet hedder det bl.a.:

"Vi finder det … ikke sandsynliggjort, at den grundlæggende årsag til skaderne er stormen den 5. december 2013.

Vi skal indledningsvis gøre opmærksom på det vedlagte bilag med fotos, som anskueliggør sagen.
…
Kort gennemgang af sagen
Vores kunde anmeldte den 11. januar 2014, at to læmure i forbindelse med stormen den 5. december 2013 havde forskubbet sig, samt at tagsten lå løse.

Vi bad samme dag vores kunde om at fremsende et specificeret prisoverslag/tilbud på reparation af det skadede samt fotos.

Ved e-mail af 10. oktober 2014 - og således 9 måneder efter anmeldelsen - modtog vi et tilbud på 313.750 kr. incl. moms.

Henset til tilbuddets størrelse på reparation af skaderne, besigtigede vi skaderne den 14. oktober 2014.

Ved e-mail af 23. oktober 2014, bad vi om oplysning på, hvornår huset var købt, hvornår bagbeklædningen på bagsiden af skuret var udført, og hvornår murværket mellem carporten og huset var repareret. Vi bad videre om at få tilsendt tilstandsrapporten.

Vores kunde oplyste samme dag, at huset var købt i 1999, at der var sket reparation af utæt tag for ca. 5 år siden, og at han ikke kunne huske, hvornår murværket mellem carporten, og huset var blevet repareret. Vores kunde vendte dog tilbage dagen efter med oplysning om, at der var sket reparation af murværket før 2009, og i hvilken forbindelse, der blev indsat en jernstolpe i muren.

Den 24. oktober 2014 vendte vi tilbage til vores kunde, hvor vi anerkendte dækning af opretning af tagsten på sydsiden mod vestgavlen, hvor tagstenene lå ujævnt. Vi afviste samtidig dækning af skade i form af at murene havde forskubbet sig og var blevet skæve.

[Luftfoto med markering af læmur (1) og læmur (2)]

Vi begrundede vores afvisning med, at muren mod *øst (1)* var tæt på en skråning, og det kunne konstateres, at mur og fundament hældte langt væk fra carporten. Det kunne samtidig konstateres, at der var sætningsskader på muren, som vores taksator vurderede skyldtes manglende fundering/bæredygtig grund.

Muren mod *vest (2)* var tidligere blevet repareret, hvor den mødte husets mur/gavlmur (østgavl). Her var i forbindelse med en tidligere stormskade blevet indsat en jernstolpe i muren.

Muren mod *vest* var ca. 3,5 m høj på carportsiden og på modsatte side mod haven, var terrænet ca. 1 m højere ved terrassen ved huset, således der alene kunne ses 2,5 m mur. Det betød, at der var et pres på muren fra terrassesiden. Det kunne endvidere konstateres, at muren var skæv inden stormen, og at årsagen til murens tilstand skyldtes manglende fundering/bæredygtig grund samt manglende stabilisering af muren i forhold til dens påvirkninger.

Vi fandt således ikke, at årsagen, til at murene havde forskubbet sig og var blevet skæve, var stormen den 5. december 2013, men at årsagen var manglende fundering/bæredygtig grund samt manglende stabilisering af muren mod *vest*.

Vores kunde sendte herefter sagen videre til en ingeniør ved det murerfirma, som havde givet tilbud på reparation af murene.

Murerfirmaet vendte tilbage den 9. december 2014 med oplysning om, at muren mod *øst* slet ikke var anmeldt skadet til forsikringen. Det var således alene muren mod *vest*, der var uenighed om.

I relation til muren mod *vest*, skrev murerfirmaet, at det ved stormen i 2009 alene var muren mod *vest*, som havde rykket sig, og at denne blev udbedret med indsættelse af en søjle i hulrummet i muren, for at stabilisere muren.

Yderligere anførte murerfirmaet, at terrassen alene udgjorde ca. 1/5 af murens længde, og at det lille pres, som muren herfra blev udsat for, var koncentreret til området i bunden. Murerfirmaet anførte videre, at det, at muren slog sig i en stor bue i toppen understøttede, at skaderne var sket som følge af vindpåvirkninger på en stor flade på samme tid og således fra stormen i 2013. Murerfirmaet afviste dermed, at skævheden var begrundet i manglende fundering/bæredygtig grund.

Vi bad ved e-mail af 23. december 2014 om dokumentation (materiale / beregninger / billeder) fra udbedring af skaden i 2009, hvor der blev indsat en jernsøjle i muren. Dette modtog vi ikke.

Den 8. januar 2015 mødtes vores taksator med murerfirmaet på vores kundes ejendom for at gennemgå muren endnu en gang. Ved denne besigtigelse oplyste vores kunde, at der blev indsat en vindsøjle i 1999 for at fjerne en kuldebro i huset, og at søjlen således ikke blev indsat i forbindelse med en storm i 2009.

Ved besigtigelsen den 8. januar 2015 kunne murerfirmaet og vores kunde samtidig godt se, at muren mod *øst*, hældte meget, hvor også fundamentet hældte med. Taksators vurdering var, at dette skyldtes sætninger, hvilket murerfirmaet var enig i. Taksators vurdering var, at muren mod *øst* med sin store hældning således trak i den modsatstående væg mod vest, samtidig med, at væggen mod vest havde lidt jordtryk fra den hævede terrasse. Yderligere kunne konstateres, at de sidste to topplader på muren var lagt skævt i forhold til resten af toppladerne ved indsætning af søjlen i 1999. Dette understøtter, at skævheden ikke er kommet ved stormen i december 2013.

Endvidere blev det konstateret, at

- fuge midt på den vestvendte væg var sluppet,
- en lang revne midt på væggen både inde i garagen og udenfor, som stoppede ca. 1 meter over terræn,
- trin på trappe i haven/terrassen stødte helt tæt på murværk, hvilket viste, at muren ikke havde flyttet sig i bunden,
- revne over tagkonstruktionen i carport, og
- fuge, som havde sluppet jævnt mellem to top-plader.

…
Vi fastholdt, at vi skulle have tilstandsrapporten, og hvilken vi modtog den 27. juli 2015.

Af tilstandsrapport af 1. juni 1999 fremgår følgende:

> '3.3 Læmure
> K1: Læmur mod øst svajer en del mod carport, vurderes til at være en gammel skade som er stabil. *(I ovennævnte gennemgang benævnt muren mod vest. I tilstandsrapporten er muren formentlig benævnt som læmur mod øst, idet der i den modsatte side af haven er en anden læmur, og denne vender mod vest. Denne er ikke anmeldt skadet i forbindelse med stormen den 5. december 2013. Se bilag med fotos)*
> K2: En del frostsprængninger i læmur ved garage.'

Samtidig anmeldte vores kunde skade på muren mod *øst*, hvor vores kunde anførte, at vores kundes carport bestod af to mure, hvor begge mure var blevet forskubbet af vinden.

I forbindelse med anmeldelse af skaden på muren mod *øst*, blev en ny taksator tilknyttet sagen.
…
Ved besigtigelsen den 27. august 2015 konstaterede taksator:

- at læmur ved østgavl samt carport ydervæg 'væltede' kraftigt mod øst,
- at læmur var revnet centralt på østside - i fuld højde, og
- at carport tagkonstruktion, der spænder mellem læmur, og ydervæg revner ved samlinger.

Den 31. august 2015 afviste vi dækning af skaderne, idet vi fortsat fandt, at skaderne var sket over en længere periode.

Vores taksator fandt, at sætningerne på begge mure hovedsageligt var opstået på grund af forskydninger eller bevægelser i jorden under huset. Derudover var afdækningen af begge mure utætte i samlinger og som følge heraf, var murværket svækket efter mange års påvirkning af fugt og vinterens hårde frost.

Afstivningen af murene vurderede vores taksator ej heller tilstrækkelig, idet den udførte lokale reparation mellem muren mod vest og gavlen på beboelsen havde svækket afstivningen yderligt (afstivningen var boltet i murens fundament, som tipper med muren). Vores taksator fandt, at reparationen formentligt var udført for at reducere skade på gavlens formur. Reparation var ikke, som oplyst, udført for at undgå kuldebro mellem læmuren og beboelse - da kuldebro afbrydes af hulmursisolering i ydervægge på beboelsen.

Vi fastholdt herefter vores afgørelse ved brev af 13. november 2015.

Det skal bemærkes, at vores kunde i 2014 oplyste, at træbeklædningen på et skur, som står på sydsiden af carporten blev monteret for 5 år siden. Her kunne ses, at der allerede dengang var problemer med sætninger, da brædderne er tilpasset hældningen.

Det skal yderligere bemærkes, at læmuren, som ikke har sammenhæng med carporten i den modsatte side af haven, ikke er blevet anmeldt skadet i forbindelse med stormen den 5. december 2013.

…

Vores afgørelse

Det er på baggrund af ovenstående vores samlede vurdering, at de anmeldte skader på muren både mod *vest* og *øst* er sket over en længere tidsperiode, hvorfor skaderne ikke skyldes stormen den 5. december 2013.

Her henses til:

- Tilstandsrapportens oplysninger om, at læmuren allerede i 1999 (14½ år før stormen) svajede en del mod carporten.
- Tilstandsrapportens oplysninger om, at læmuren ved garagen havde en del frostsprængninger. Frostsprængninger kommer som følge af vand i muren og medfører svækkelse af muren, hvis ikke der sker udbedring heraf.
- At både læmur og fundament mod *øst* hælder meget, hvilket ikke sker ved en storm men over tid.
- Ved indsætning af søjlen i 1999, er de sidste to topplader på muren mod *vest* lagt skævt inde ved huset i forhold til resten af toppladerne, hvilket indikerer, at skævheden allerede bestod i 1999.
- At træbeklædningen på sydsiden af skuret blev monteret i 2009, og hvor brædderne er tilpasset hældningen.
- Fuge midt på den vestvendte mur er udført kileformet, hvilket viser, at muren har haft svej i mange år, ellers ville den ikke være udført kileformet.
- Lang revne midt på muren mod vest både inde i garagen og udenfor, hvilket er sket over tid, og skyldes, at muren bevæger sig.
- Stern er tilskåret/tilpasset, således der er plads til muren, og muren har ikke rykket sig længere ud end det tilskårne.
- Det er vores vurdering, at elastisk fuge, som er er indsat mellem mur mod *vest* og husets gavlmur er indsat netop for, at den vestvendte mur ikke skal trække gavlmuren med.

- Afdækningen på toppen af begge mure var utætte i samlinger, hvilket har medført svækkelse af murværket efter mange års påvirkning af fugt og vinterens hårde frost.
- Murene står på lerjord.
- Der er ikke anmeldt skader på læmuren, som ikke har sammenhæng med garage.

Vi finder det således ikke sandsynliggjort, at stormen den 5. december 2013 har medført at murene er blevet skæve og har rykket sig, herunder rykket sig ca. 1 cm fra gavlmuren på huset. Yderligere finde vi det ikke sandsynliggjort, at stormen den 5. december 2013 har resulteret i, at fuger i murværket har sluppet, og at der er kommet revner i muren mod vest både udvendigt, indvendigt og over tagkonstruktionerne.

Det er vores vurdering, at årsagen til at muren mod vest har rykket sig, skyldes de generelle sætningsskader, manglende fundering/bæredygtig grund, samt at muren mod *øst* med sin store hældning trækker i muren mod *vest*, samtidig med, at muren mod *vest* har lidt jordtryk fra den hævede terrasse.

I relation til muren mod *øst*, hvor også fundamentet hælder med, er det vores vurdering at årsagen er manglende fundering/bæredygtig grund samt sætninger. Vores kundes murerfirma har oplyst, at de er enige i, at årsagen er sætninger.

Vi fastholder på baggrund af ovenstående vores afgørelse i sagen."

Klageren har i brev af 4/6 2016 til nævnet bl.a. anført følgende, idet han medsender yderligere fotos:

"Lad mig starte med at få fakta på plads. Det er DIREKTE forkert, det der fremgår af brevet fra TRYG dateret 17. Maj. 2016.

Der HAR IKKE tidligere været skade på murene. Som jeg tidligere har skrevet til jer, får jeg i 2000 frigjort muren mod vest fra huset for at undgå en kuldebro, det har INTET med en stormskade at gøre med en stormskade. Jeg får også i samme omgang lagt nye sten på toppen af murene. (Fra simpel blik til en beton top)

Funderingen er aldrig blevet undersøgt, som lovet, da det sidste besøg havde til formål at undersøge denne iht. TRYG, man valgte også ifm. sidste besøg bare at lave et skøn. Som man nu har gjort 3 gange....

Huset er bygget i 1973 og der har IKKE været murskævheder som nu.

Min nabo kan være vidne i sagen, da han også så murerne efter stormen, så han kan bekræfte sandheden omkring denne sag.

Det MURER firma som jeg har haft kontaktet, har på INTET tidspunkt sagt det samme som taksatoren, de har altid sagt at denne skade var alene en storm skade, jeg ved simpelthen ikke hvor TRYG har fra, at man mente det samme.

Min konklusion er at man hos TRYG ikke taler sandt, da ALT pludselig er vendt til deres fordel uanset hvad der er blevet sagt i sagen.

Det fremgår af tilstandsrapporten fra 1998, at læmuren mod øst svajer ind mod carporten, men at den er stabil. Der står intet om læmuren mod vest, som har mere end 5 cm forskubbelse.

Håndværkeren (Den lokale murermester som skar muren fra huset er stadigvæk den lokale murer, og han kan naturligvis bekræfte, hvordan murværket så ud, da han havde adskilt muren fra huset, samt da han lagde beton toppene på muren.

Jeg forstår simpelthen intet i denne sag, det drejer sig om penge og ikke andet, der er ingen tvivl hos mig og familien samt naboer og venner om, at MUREN flyttede sig ifm. stormen Bodil. Dette er fakta.

Jeg har vedhæftet skrivelsen fra murer-firmaet … som fastslår at funderingen er helt efter bogen. Så at man gang på gang siger, at det er funderingen den er gal med er mærkelig, ydermere har man heller ikke undersøgt det nærmere.
…
Vest muren set fra have siden (mod vest). Som det tydelig fremgår har muren i toppen skubbet sig flere cm. Da muren blev skåret fra huset tilbage i 2000 var murstene naturligvis overfor hinanden, som man også kan se, så er fugen blevet trukket.
…
Beton toppen som blev lagt på i 2000, var naturligvis placeret med en lige bred fuge, denne er blevet trykket sammen da muren er blevet presset af vinden.
…
Vest-muren set fra øst-siden. Disse brædder [tag på carport] har naturligvis været monteret ind til muren, da det blev bygget.
…
Vest muren set fra øst. Fugen er under belastning da muren har forskubbet sig.
…
Da muren har flyttet sig i toppen efter stormen, er tagpappet blevet strukket, som det fremgår af billedet.
…
Øst-muren hvor man kan se at den er blevet ca. 5 cm skubbet ud for oven.
…
Vest-muren (set mod øst). Muren er tilsvarende øst-muren flyttet sig ca. 5 cm i toppen. Så de to mure følges ad, som de også burde da stormen har skubbet på vest-muren og præcis flyttet øst-muren et tilsvarende stykke.
…
Øst-muren taget mod øst set fra modsat ende som åbningen i carporten. (Stadigvæk en ca. 5 cm forskydelse i toppen.)
…
Dette er en 3. mur som er i haven, og vender mod vest, men denne mur ligger i læ af nabogrunden. Denne mur har ikke flyttet sig en enkelt millimeter, jeg formoder at funderingerne er lavet på samme måde som de to andre."

Selskabet har i brev af 1/7 2016 til nævnet bl.a. anført:

"Vores kunde skriver, at der ikke tidligere har været skade på muren. Det er imidlertid vores kunde selv, som ved e-mail af 23. oktober 2014 skriver til os, at *'han vil vende tilbage med, hvornår muren er blevet repareret, og hvilket vi burde kunne se i vores system, da denne reparation også var efter en storm'*. Vi vedlægger for god ordens skyld mailen.

Vi vendte tilbage med, at vi alene kunne se en anmeldt brandskade i 2009.

Vores kunde svarede hertil ved e-mail af 24. oktober 2014, at *'han umiddelbart ville tro, at det var før 2009, hvor præcis en lignende skade opstod i forbindelse med storm. Muren blev rettet op, og der blev indsat en jernstolpe i muren...'*. Mail af 24. oktober 2014 vedlægges.

Videre skriver kundens murer … ved brev af 9. december 2014, at *'ved den første storm i 2009, var det kun der, hvor muren støder op mod huset, der havde rykket sig. Så derfor blev skaden udbedret tæt mod huset, hvor der som nævnt blev indsat en søjle i hulrummet i læmuren, for at stabiliserer læmuren mod huset'*.

Det er således kunden selv samt kundens murer, der i starten af sagen oplyser, at der tidligere havde været skade på muren grundet storm, og der i den forbindelse blev indsat en jernsøjle.

Som anført i vores skrivelse af 17. maj 2016, oplyste vores kunde dog ved besigtigelsen den 8. januar 2015, at vindsøjlen blev indsat i 1999 for at fjerne en kuldebro i huset, og at søjlen således ikke blev indsat i forbindelse med en storm i 2009.

Endvidere synes det at fremgå, af vores kundes bemærkninger, at vi er uenige i, at muren har rykket sig. Hertil kan oplyses, at vi ikke er uenige i, at muren har rykket sig, men vi ikke finder det sandsynliggjort, at årsagen er stormen den 5. december 2013.

Murerfirmaet … har i deres skrivelse anført, at funderingen vedrørende læmur mod vest er udført korrekt efter datidens byggeskik set ud fra de gamle tegninger. Vores kunde oplyser på den baggrund, at funderingen er helt efter bogen.

Vi kan umiddelbart ikke ud fra de gamle tegninger på weblager se, hvordan funderingen er udført. Det bedes således oplyst, hvor af tegningerne det fremgår, hvordan funderingen er udført.

Det skal i øvrigt her bemærkes, at såfremt funderingen af læmuren mod vest er udført korrekt efter datidens byggeskik set ud fra de gamle tegninger, er læmuren mod øst formentlig også er udført korrekt efter datidens byggeskik set ud fra de gamle tegninger. Til trods herfor hælder fundamentet på læmuren mod øst.

Videre kan tiden medfører, at fundamentet påvirkes af forskellige forhold fx kan grundvandsstanden påvirke fundamentet.

Yderligere kan der opstå problemer med husets fundament, hvis fx undersiden af fundamentet ikke når ned i frostfri dybde. Her kan fundamentet få revner i frostvejr, når vandet i jorden fryser til is og får jorden til at udvide sig og dermed skubber til fundamentet.

Der kan også opstå revner, hvis vandindholdet i jorden er forskelligt. Jordens bæreevne afhænger nemlig af, hvor meget vand der er i jorden.

Endvidere kan muren og fundamentet få sætningsrevner, hvis jorden under fundamentet tørrer ud. Et stort træ for tæt på huset kan en varm sommer i nogle tilfælde suge så meget vand ud af jorden, at det får fundamentet til at sætte sig. Det samme kan et dræn, der ligger for dybt.

Hvis jorden under fundamentet ikke kan bære vægten (jorden har dårlig bæreevne), kan der også opstå sætningsrevner, især ved blød og sumpet jord, er der stor risiko."

Klageren har i mail af 28/7 2016 til nævnet bl.a. bemærket:

"Mht. skade på muren, har jeg husket forkert, og jeg kan heller ikke finde andre data. Der har IKKE været skader på muren tidligere, som også TRYG kan bekræfte.

Jeg husker nok sagen med at få skåret muren fra huset som en skade, hvilket det selvfølgelig ikke er. Ifm. dette valgte murermesteren at indsætte jernstolper, for at få styrke i muren. Murermesteren som udførte arbejdet arbejder stadigvæk i byen, og kan bekræfte dette.

Mht. påstanden om, at træ-væggen, som jeg har påsat mod Syd sidder forholdsvis tæt til murværket, og jo helt naturligt, da muren IKKE har givet sig lige meget over længden.

Jeg vil gerne fremhæve de famile medlemmer samt nabo, som kan bekræfte at muren tog skade ifm. stormen Bodil. Lad os få dem ind i sagen, vidner kan jo bekræfte det skete, også kan vi stoppe alt det skriveri frem og tilbage.

Vedr. funderingen som jeg tidligere skrev, ville TRYG sende en ekspert fra … ud for at se på funderingen, men dette skete aldrig. De sendte 'bare' en tredie mand, som så på de samme ting som de tidligere to personer. Hvorfor som aftalt blev funderingen IKKE undersøgt?"

Hertil har selskabet i brev af 1/9 2016 til nævnet bl.a. anført:

"Vores kunde skriver, at vi under sagen oplyste, at vi ville sende en ekspert ud fra ...

Ved e-mail af 27. marts 2015 oplyste vi vores kunde, at vi fortsat mente, at skaden var sket over tid og ikke var en direkte skade forårsaget af storm den 5. december 2013. Vi oplyste samtidig, at vi kunne tilbyde, at skaden blev undersøgt og vurderet af et rådgivende ingeniørfirma, og at vi ville betale udgifterne til undersøgelsen, som skulle udføres af Teknologisk Institut. Vi bad dog i første omgang om en kopi af tilstandsrapporten.

Som tidligere oplyst, ønskede vores kunde ikke at fremsende tilstandsrapporten og mente ej heller, at tilstandsrapporten kunne have noget med sagen at gøre. Vi fastholdt, at vi skulle have tilstandsrapporten, og hvilken vi modtog den 27. juli 2015.

Efter modtagelse af tilstandsrapporten, jf. tidligere skrivelse, samt besigtigelse af en ny taksator, fandt vi det ikke nødvendigt med en besigtigelse af Teknologisk Institut, men fastholdt vores afgørelse i sagen om, at vi ikke fandt det sandsynliggjort, at årsagen til skaderne var stormen den 5. december 2013."

Af mail af 19/9 2016 fra klageren til nævnet fremgår bl.a.:

"Hvis vi skal diskutere tilstandsrapporter, så burde man også se på den rapport der er udarbejdet i august 2015. I denne står der heller ikke noget om at soklerne ikke er sat som loven kræver.

Der står i denne rapport... At man ikke på tegningerne kan se, at der ikke er indstøbt profiljern i murværket.... også står der : 'DER ER RISIKO FOR STORMSKADE'.
…
Muren er heller ikke lige skæv fra ende til anden. Den er mest påvirket inde ved huset, hvor stormen er værst da huset vil virke som sluse for vinden.

Der er tilsyneladende kun TRYG forsikring som fastholder at soklen mod øst har trukket muren mod vest skæv.

PS: I den medsendte mail står der det med manden fra teknologisk institut, som aldrig kom .... dette blev pludselig fravalgt, og jeg fik aldrig grunden."

I mail af 31/10 2016 fra selskabet til nævnet hedder det bl.a.:

"Følgende fremgår af tilstandsrapporten [af 31/8 2015]:

'2.1 Facader/gavle
Murværk er med skævheder og forskydninger
Note: Der skal henvises til tegningsmaterialet hvor der ikke er indstøbte profiljern i murværket.'

Det er vores opfattelse, at noten i tilstandsrapporten tilkendegiver, at årsagen til skævheder og forskydninger i murværket blandt andet er, at der ikke er indstøbte profiljern i murværket.

Vi finder således, at tilstandsrapporten netop understøtter, at murværket er blevet skæv og forskudt over tid og ikke i forbindelse med stormen i 2013."

Klageren har i mail af 16/11 2016 til nævnet bl.a. bemærket:

"Nu tror jeg, at TRYG glemmer at jeg hele tiden har gjort opmærksom på, at der ER indsat en kæmpe metal stolpe i muren, da denne blev skåret fra huset... Men som tilstandsrapporten siger, så er der IKKE PÅ TEGNINGEN angivet noget jern er sat i.

Hvor står der i policen, at de ikke dækker en læmur, hvis der ikke er isat jern stolper? Jeg forstår simpelthen ikke, at alle mine vidner ikke vejer mere end alle TRYG's gisninger. Jeg kan nemt finde vidner på, at skaden SKETE ifm. Bodil stormen, så er den ikke længere. (Familie, naboer, venner)

Entreprenør firmaet fra … bekræfter det samme... at muren er stormskadet.

Murermesteren som skar muren fra huset kan nemt bekræfte, at muren var lige da han skar den fra huset, det kan man også se på de bløde fuger i skæringen samt mellem top stenene på muren.

TRYG startede med at sige, at den ene sokkel havde flyttet sig, og dermed trukket den anden mur med mod øst... Denne undersøgelse af soklerne er aldrig sket, som TRYG ellers bebudede at de ville få en fra … til at komme og se på soklerne. Mærkelig nok, at denne undersøgelse droppet..."

I mail af 18/11 2016 til nævnet har klageren endvidere bl.a. bemærket:

> "En anden væsentlig ting, som jeg gerne vil gøre opmærksom på er, at den mur der står længst mod vest, som ligger i læ, som er præcis magen til den anden som er blæst skæv, har ikke rørt sig 1 mm.
>
> Muren i læ står snorlige... Denne mur blev også skåret fra huset på samme tid som den anden, og der blev indsat en metal stolpe i muren. (Som i den der er blæst skæv).
>
> Muren der er skæv, står lige i centrum, når det blæser."

Og i mail af 21/11 2016 fra klageren til nævnet hedder det videre:

> "Prøv at se på billedet inde ved huset har muren rykket sig ca. 5 cm. På dette stykke er der ingen modsat mur, som Tryg påstår er den mur som trækker den anden skæv... Firmaet fra … afviser denne påstand, som tidligere fremsendt."

Selskabet har i mail af 25/11 2016 til nævnet bl.a. anført:

> "Jernstolpen i muren er har ikke afgørende betydning for vores afgørelse i sagen, ligesom jernstolpen ikke har betydning for forsikringens dækning.
>
> Vi fastholder, at det ikke er sandsynliggjort, at stormen den 5. december 2013 har medført at murene er blevet skæve og har rykket sig, herunder rykket sig ca. 1 cm fra gavlmuren på huset. Yderligere finde vi det ikke sandsynliggjort, at stormen den 5. december 2013 har resulteret i, at fuger i murværket har sluppet, og at der er kommet revner i muren mod vest både udvendigt, indvendigt og over tagkonstruktionerne."

Hertil har klageren i mail af 14/12 2016 til nævnet bl.a. bemærket:

> "Jeg synes, at det er værd at bemærke, at ifm. stormen Bodil blev nogle tagsten 'drejet' i stormen på mit hus, som vender mod syd (med tagsten som følger vest-øst retningen), samt læmuren mod øst mistede zinkafdækning, da den fløj af.
>
> Denne skade blev umiddelbart accepteret af Tryg, og blev betragtet som stormskade. Jeg er uforstående overfor, at Tryg ikke vil acceptere at muren har været påvirket af stormen."

Et kort uddrag af sagens bilag gengives i det følgende.

Af tilstandsrapport af 1/6 1999 fremgår bl.a.:

> **"Bygning**
> A: Beboelse
> B: Garage/udhus
> …
> **Registrering af skader eller tegn på skader**
> …

12. 89231

Bygning	Bygningsdel	Karakter	Bemærkninger
…			
AB	*3.3 Læmure*	*K1 K2*	*A K1: Læmur mod øst svajer en del mod carport, vurderes til at være en gammel skade som er stabil. B K2: En del frostsprængninger i læmur ved garage."*

Af udbedringstilbud af 10/10 2014 fra klagerens murer fremgår bl.a.:

"Tilbud på følgende arbejder vedr. stormskade

Nedrivning
- Nedrivning og bortskaffelse af ca. 36m2 dobbeltmur
- Optagning og bortskaffelse af ca. 12 lbm fundamenter
- Nedtagning og bortskaffelse af ca. 12 lbm murafdækninger
- Optagning og reetablering ca. 10m2 belægninger ved terrasse.
- Nedbrydning af carport i nødvendigt omfang

Opførelse
- Opmuring af ca. 36m2 dobbeltmur, anslået facadesten RT 333 rustica fra Randers tegl
- Udstøbning af ca. 12 lbm fundamenter til forstfri dybde, inkl. Nedstøbning af 4 stk HE120-B galvaniseret søjler.
- Oplægning af ca. 12 lbm glatte beton murafdækninger med vandnæse
- Reetablering af uisoleret carport med tagdækning i nødvendigt omfang, samt inddækninger mod støttemuren.
- Reparation af diverse løse tagsten

Forudsætninger/ ikke med i tilbuddet
- Eksisterende trappe ved terrasse kan bibeholdes

Tilbudspris i alt ex. Moms: 251.000 kr.
Tilbudspris i alt inkl. Moms: 313.750 kr."

Klageren har fremlagt en udtalelse af 9/12 2014 ved en bygningskonstruktør fra murerfirmaet, hvoraf det bl.a. fremgår:

"Forsikringsselskabet Tryg har ved besigtigelse på grunden d. 17/10-2014 vurderet følgende beskrivelse af forholdet på overstående adresse. Jf. bilag dateret. D. 24/10-2014. Jeg er uenig i jeres vurdering af hvordan denne skade er opstået. Har derfor følgende indsigelser til de 4 punkter der omtales i bilaget.

1. Muren der står længst væk fra huset (mod øst) er tæt på en skråning. Det kan ses, at mur og fundament hælder meget væk fra carporten. Der er samtidig afstand mellem muren og flise-belægningen. Der er tale om sætningsskader på muren som vurderes at skyldes manglende fundering/bæredygtig grund.

2. Træbeklædningen på sydsiden af skuret har du oplyst til at være monteret for ca. 5 år siden. Det kan ses på afslutningen mod den ovennævnte mur samt omkring faldstammen, at der allerede dengang var problemer med sætninger, da brædderne er tilpasset hældningen.

Svar:
Muren som der omtales i punkt 1 og 2 er ikke anmeldt til forsikringen, og er helt uden indflydelse med den omtalt læmur mod vest, som er blevet trykket af december stormen i 2013. Stormen er kommet fra vest, og muren som der omtales, er som i selv beskriver mod øst.

3. Muren der støder op mod huset (mur mod vest) er tidligere blevet repareret hvor den møder huset. Du har oplyst, at det skulle være sket i forbindelse med en stormskade, men dette er ikke registreret ved Tryg, som tegnede den nuværende forsikring i 2009. Du har også oplyst, at der skulle være indsat en jernsøjle ved denne reparation.

4. Muren er ca. 3,5 m høj på carportsiden. På modsatte side er terrænet ca. 1 m højere ved terrassen ved huset, således der ses ca. 2,5 m mur. Der er altså et pres på muren i dette område. Det kan ses, at muren var skæv inden stormen. Det vurderes, at årsagen til murens tilstand skyldes manglende fundering/bæredygtig grund samt manglende stabilisering af muren i forhold til dens påvirkninger. Årsagen er således ikke stormen den 5. december 2013. Der kan således ikke gives erstatning for det anmeldte forhold vedrørende denne væg.

Svar på punkt 4 og 5.
Ved den første storm i 2009, var det kun der hvor muren støder op mod huset, der havde rykket sig. Så derfor blev skaden udbedret tæt mod huset, hvor der som nævnt blev indsat en søjle i hulrummet i læmuren, for at stabiliserer læmuren tæt mod huset.

Læmuren mod vest der bliver nævnt under punkt 4, at terrænet er ca. 1 meter lavere der hvor terrassen er på vest siden.

Terrassen udgør ca. 1/5 af murens længde. Det lille pres som muren udsættes for i det koncentrerede område i bunden, Har intet med de vindpåvirkninger fra stormen i 2013. Som det kan ses på foto jf. Bilaget, slår læmuren sig i en stor bue i toppen hvilket kun kan opnås med vindpåvirkninger på en stor flade på samme tid, altså fra stormskaden i 2013. Funderingen vedr. læmur mod vest er udført korrekt efter datidens byggeskik set ud fra de gamle tegninger som kan hentes på weblager på … kommune hjemmeside. Og ikke som jeres vurderinger med manglende fundering/bæredygtig grund.

Ydermere er det Tryg's ansvar at besigtige forholdene og herefter forsikre dem, de har professionelle bygningstaksator ansat til at vurdere om bygnings daværende konstruktioner kan forsikres eller ej."

Selskabets bygningstaksator har fremlagt billeder vedrørende skaden for en selskabsintern industriskadekonsulent, der i mail af 4/2 2015 til taksator har anført:

"Vi er to personer der har kigget dine billeder igennem. Skaderne ligner mere sætningsskader end stormskade. Det er yderst sjældent vi har stormskader på havemurere."

Af tilstandsrapport for ejendommen af 31/8 2015 fremgår bl.a.:

"Registrering af bygningens tilstand
…

B Carport

…

2.1 Facader/gavle	K3	Murværk er med fugeudfald/ikke udfyldte fuger og fugeforvitring og murværk ført under terræn mod vest. Elastiske fuger mellem betonafdækninger er stedvis med fugeslip. Revne i murværk i carport. Murværk er med skævheder og forskydning. Note: Der skal henvises til tegningsmaterialet hvor der ikke er indstøbte profiljerne i murværket.

…

C Overdækket terrasse

…

2.3 Læmure	K3	Murværk i læmur er med fugeudfald/ikke udfyldte fuger, revner og fugeforvitring. Elastiske fuger mellem betonafdækninger er med fugeslip. Note: Der skal henvises til murværk ved carport, da der i tegningsmaterialet ikke er indstøbte profiljerne i murværket. Der er risiko for stormskade."

Forsikringsbetingelserne indeholder følgende bestemmelse:

"B. Hus- og grundejerforsikring

…

Forsikringen dækker skader som følge af:

…

- **Storm** …"

Nævnet har fået forelagt fotos, herunder selskabets fotorapport.

Nævnet udtaler:

Klageren har anmeldt, at der er sket stormskade på to læmure under stormen Bodil den 5/12 2013. Læmurene danner sider i ejendommens carport, og klageren har anført, at murene er blevet skubbet skæve med ca. 5 cm under stormen. Selskabet har anført, at skaderne på læmurene ikke skyldes stormen den 5/12 2013.

Hus og garage er opført i 1973. Den inderste læmur er udført i forlængelse af husets gavl, men er på et tidspunkt efter klagerens overtagelse af ejendommen i 1999 blevet fritskåret fra gavlen med indsættelse af lodret, elastisk fuge, og der er samtidig indsat en metalstolpe i læmurens hulrum. Den yderste læmur er parallel med den inderste og er ikke bygget sammen med huset – bortset fra ved carportens bjælketagskonstruktion.

Selskabets taksator har vurderet, at skaderne på læmurene er sket over en længere periode, og at årsagen er sætninger og manglende fundering og bæredygtig grund, så den yderste læmur trækker i den inderste. Afstivningen med metalstolpe vurderer taksator ikke tilstrækkelig, da denne er fastgjort i læmurens fundament, som følger med i murens hældning. Murværk fremstår svækket i afdækning og fuger. Taksator har videre anført, at terrænet skråner væk fra den yderste læmur, og læmurens fundament hælder. Ved den inderste læmur er der ca. 1 meters højdeforskel i terrænet på hver side, og der opstår dermed et jordpres mod muren fra den hævede terrasse. Taksator har også anført, at der er flere tegn på, at der er tale om gamle skævheder af den inderste læmur. Topplader inde ved huset er lagt skævt med kileformet fuge, træbeklædning på skur på sydside af garage er udført synligt med tilpasning til murens skævhed, stern er tilskåret, så der er plads til muren, og muren ses ikke at have rykket sig længere ud end det tilskårne. Han anfører også, at er en lang revne i den inderste læmur i carporten og udenfor, som må være opstået over tid som følge af sætninger/bevægelser i muren.

I tilstandsrapport af 1/6 1999 er det anført, at læmur mod øst svajer en del mod carport, og at det vurderes til at være en gammel skade, som er stabil. Det fremgår, at bemærkningen vedrører bygning A, beboelsen, og nævnet lægger til grund, at bemærkningen således angår inderste læmur ved garage – læmuren, som står i forlængelse af gavlen.

Af tilstandsrapport af 31/8 2015 fremgår med karakteren K3 om murværket i de omhandlede læmure bl.a., at der er fugeudfald/ikke udfyldte fuger og fugeforvitring. Elastiske fuger er stedvis med fugeslip.

Klageren har fremlagt et murertilbud af 10/10 2014 på nedrivning og opførelse af ny dobbelt-læmur inklusiv nye fundamenter, i alt 313.750 kr. En bygningskonstruktør fra murerfirmaet har – efter selskabet afviste dækning – i et notat af 9/12 2014 bl.a. anført, at læmuren slår en stor bue i toppen, hvilket kun kan opnås med vindpåvirkninger på en stor flade på samme tid, altså fra stormen i 2013. Terrassen fylder kun 1/5 af læmurens længde og giver kun et lille pres, der ikke har med stormskaden at gøre. Det anføres desuden, at læmursfundamenter er udført korrekt set ud fra bygningstegningerne.

Nævnet bemærker, at det er klageren, der har bevisbyrden for, at der foreligger en dækningsberettigende stormskade.

Nævnet finder efter en gennemgang af sagen, at klageren ikke har bevist, at hovedårsagen til skaderne på de to læmure er stormen den 5/12 2013. Det, som klageren og murerfirmaets bygningskonstruktør har anført, findes ikke at kunne føre til andet resultat.

Nævnet har bl.a. lagt vægt på, at det må lægges til grund, at den inderste læmur i forlængelse af gavl forud for tidspunktet for stormen havde betydelige skævheder. Det fremgår således af tilstandsrapporten fra 1999, at læmuren svajer en del mod carporten, og tilvirkninger af træværk ved skur, som er opført nogle år før stormen, viser, at muren på dette tidspunkt har været skæv. At læmuren har været skæv længe understøttes også af, at topplader på muren tæt ved huset er lagt skævt med kileformet fuge.

Nævnet har også lagt vægt på, at der er terrænfald væk fra yderste læmur, at der er niveauforskel ved terræn på hver side af den inderste læmur, og at yderste læmurs fundament hælder. Desuden fremstår murværk svækket i afdækning og fuger. Disse omstændigheder giver øget risiko for sætningsskader.

Nævnet kan herefter ikke kritisere, at selskabet har afvist at yde forsikringsdækning.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Klageren får ikke medhold.

Marianne Højgaard Pedersen
formand